

CERTIFIERAT HÅLLBART FISKE

Marine Stewardship Council

MSC:s spårbarhetsstandard Huvudversion

Version 5.0, 28 mars, 2019

Om Marine Stewardship Council

Vision

MSC:s vision är hav som sjuder av liv och skyddade bestånd för denna och framtida generationer.

Målsättning

MSC:s målsättning är att med miljömärkning och certifiering bidra till sundare hav genom att erkänna och lyfta hållbara fisken, påverka de val människor gör när de köper fisk och skaldjur samt att tillsammans med våra partnerorganisationer skapa en hållbar sjömatmarknad.

Meddelande om upphovsrätt

MSC:s spårbarhetsstandard Huvudversionen och dess innehåll skyddas av upphovsrätt som tillhör Marine Stewardship Council - © Marine Stewardship Council 2019. Alla rättigheter förbehålls.

Det officiella språket för denna standard är engelska. Den officiella versionen finns på MSC:s webbplats www.msc.org. Eventuella avvikelser mellan olika exemplar, versioner eller översättningar ska lösas enligt den engelska versionen.

MSC tillåter inte att hela eller någon del av innehållet ändras på något sätt.

Marine Stewardship Council
Marine House
1 Snow Hill
London EC1A 2DH
Storbritannien

Telefon: + 44 (0) 20 7246 8900
Fax: + 44 (0) 20 7246 8901
E-post: standards@msc.org

Innehållsförteckning

MSC:s spårbarhetsstandard: Huvudversion	6
Princip 1 Certifierade produkter köps från certifierade leverantörer	6
Princip 2 Certifierade produkter kan identifieras	8
Princip 3 Certifierade produkter hålls separerade	10
Princip 4 Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras	11
Princip 5 Företaget har ett ledningssystem	13
5.1 Ledning och utbildning	13
5.2 Underrättelse om ändringar	14
5.3 Underleverantörer, transport och kontrakterad bearbetning	15
5.4 Avvikande produkter	16
5.5 Begäran om försäkran om spårbarhet i försörjningskedjan	17
5.6 Särskilda krav för produkter under granskning	18
5.7 Särskilda krav på arbetsvillkor	19

Inledning

Ansvar för standarden

Marine Stewardship Council (MSC) ansvarar för standarden.

Läsare bör kontrollera att de använder den senaste versionen av standarden och tillhörande dokument. Uppdaterade dokument, samt en lista över alla tillgängliga MSC-dokument finns på MSC:s webbplats (msc.org).

Publicerade versioner

Version nr	Datum	Beskrivning av ändring
1.0	Augusti 2000	Första publicering
2.0	Augusti 2005	Omfattande översyn av krav
2.1	1 maj 2010	Ändring av filbeteckning, tillägg av information om upphovsrätt och dokumenthantering.
3.0	15 augusti 2011	Omfattande översyn av krav
4.0	20 februari 2015	Omfattande översyn av spårbarhetsstandard med uppdatering av krav och introduktion av vägledning. Bilaga BD till MSC:s certifieringskrav version 1.4 har infogats i standarden. Den nya versionen består av en huvudversion och två delversioner: huvudstandard, gruppstandard v1.0 och standarden för konsumentinriktade aktörer (CFO) v.1.0.
5.0	28 mars 2019	Omfattande översyn av huvudstandard. Tillägg av nya krav på arbetsmetoder (på land) och andra väsentliga ändringar.

Om detta dokument

Detta dokument innehåller obligatoriska krav för företag i försörjningskedjan som vill bli spårbarhetscertifierade enligt MSC:s regler. Det finns icke-obligatoriska vägledningar för att underlätta förståelsen och tillämpningen av kraven i standarden.

Allmän inledning

Spårbarhetscertifiering

Spårbarhetscertifiering ger en trovärdig försäkring om att produkter märkta med MSC:s miljömärke eller varumärken kommer från ett MSC-certifierat fiske och kan följas genom

hela försörjningskedjan till en certifierad källa. Företag som har certifierats enligt MSC:s spårbarhetsstandard revideras av ett oberoende ackrediterat certifieringsorgan och genomgår regelbundna kontrollrevisioner under den treårsperiod som spårbarhetscertifikatet gäller.

Andra certifieringsprogramms användning av MSC:s spårbarhetsstandard

MSC:s spårbarhetsstandard kan användas av utvalda organisationer som har certifieringsprogram. Vid publiceringen av standarden har Aquaculture Stewardship Council (ASC) valt att använda MSC:s spårbarhetsstandard för alla certifierade fisk- och skaldjursprodukter som kommer från ASC-certifierade vattenbruk. Det innebär att både MSC-certifierade och ASC-certifierade fisk- och skaldjursprodukter kan omfattas av samma spårbarhetsrevision även om separata spårbarhetscertifikat utfärdas och standarderna har olika varumärken. Om andra certifieringsprogram också väljer att använda MSC:s spårbarhetsstandard i framtiden publiceras uppgifter om detta på MSC:s webbplats.

Spårbarhetscertifieringens tillämpningsområde och alternativ

Alla organisationer som säljer eller hanterar produkter från certifierade fisken eller vattenbruk kan ansöka om spårbarhetscertifiering. Spårbarhetscertifiering är ett krav för alla organisationer i försörjningskedjan som övertar äganderätten till certifierade produkter och vill ange att produkterna kommer från en certifierad källa. Spårbarhetscertifiering ska finnas fram till den punkt då produkterna packas i märkta, förseglade konsumentförpackningar. MSC äger MSC:s spårbarhetsstandard som finns i en huvudversion och två delversioner: MSC:s spårbarhetsstandard: gruppversion och MSC:s spårbarhetsstandard: för konsumentinriktade aktörer (CFO). Mer information om behörigheten för de olika versionerna finns i [Punkt 6.2](#) MSC:s certifieringskrav och i inledningen till respektive dokument.

Spårbarhetsstandardens tillämpningsområde: Huvudversionen

Denna standard är tillämplig på organisationer som har en enskild enhet (fysisk plats) där certifierade produkter hanteras eller säljs. MSC:s spårbarhetsstandard: huvudversionen är även tillämplig på organisationer som har flera enheter där certifierade produkter hanteras, men där varje enhet revideras för sig enligt spårbarhetsstandardens.

Inledning fortsättning

I det sistnämnda fallet utfärdas ett gemensamt certifikat för samtliga enheter, ett så kallat flerenhetscertifikat (multisite certificate). Exempel på organisationer som kan certifieras enligt huvudstandardens är försäljningsföretag med en enhet och förädlingsföretag med flera olika fabriksenheter. Vissa bestämmelser i spårbarhetsstandardens, som inköp från certifierade leverantörer, kanske inte är tillämpliga när organisationen är ett vattenbruk eller ett fiske.

Spårbarhetsstandardens tillämpningsområde: Gruppversionen

MSC:s spårbarhetsstandard: Gruppversionen är tillämplig på organisationer som hanterar produkter på flera enheter, som inte revideras var för sig av certifieraren. Gruppcertifiering kan vara effektivare än flerenhetscertifiering för organisationer med många enheter, eller för grupper av organisationer som går ihop. Organisationen utser ett huvudkontor som upprättar interna kontroller och ansvarar för att samtliga enheter uppfyller kraven i spårbarhetsstandardens. Certifieraren reviderar huvudkontoret och ett stickprov av enheter, i stället för att revidera samtliga enheter. Gruppen har ett gemensamt certifieringsnummer och ett gemensamt certifikat. Exempel på organisationer som kan certifieras enligt gruppstandardens är bland annat större grossister med många lagerplatser och restaurangkedjor (som valt att inte certifieras enligt CFO-standardens). Vissa bestämmelser i standardens, som inköp från certifierade leverantörer, kanske inte är tillämpliga när organisationen är ett vattenbruk eller ett fiske.

Spårbarhetsstandardens tillämpningsområde: Version för konsumentinriktade aktörer (CFO)

MSC:s spårbarhetsstandard: för konsumentinriktade aktörer är tillämplig för alla organisationer som serverar eller säljer fisk- och skaldjursprodukter till slutkonsument och som uppfyller övriga behörighetskrav. Konsumentinriktade aktörer, som matbutiker och storkök, kan bestå av en eller flera enheter. Ett gemensamt certifieringsnummer utfärdas för alla enheter som omfattas av organisationens ledningssystemet och hanterar eller säljer certifierade produkter. På samma sätt som vid spårbarhetscertifiering för grupper genomför certifieraren en stickprovskontroll av enheterna i certifikatet. Exempel på konsumentinriktade aktörer är restauranger, restaurangkedjor, fiskhandlare, butiker med fiskdiskar och cateringföretag.

Behörighet för certifiering enligt spårbarhetsstandardens: Huvudversionen

Alla organisationer kan certifieras enligt huvudversionen av spårbarhetsstandardens. Den är särskilt lämplig för:

- verksamheter med en enskild enhet som endast hanterar eller säljer certifierade produkter på en fysisk plats, eller
- verksamheter med flera enheter som hanterar eller säljer produkter på mer än en fysisk plats.

OBS: Vissa organisationer kan vara behöriga att använda standard-, grupp- och/eller CFO-versionen av spårbarhetsstandardens. Vi rekommenderar att organisationer kontrollerar sin behörighet enligt samtliga alternativ för spårbarhetscertifiering (dvs. huvud-, grupp- och CFO-versionen), i [punkt 6.2](#) i MSC:s certifieringskrav, och därefter diskuterar det lämpligaste alternativet med sin certifierare.

Ikraftträdandedatum

Version 5.0 av huvudversionen av spårbarhetsstandardens träder i kraft den 28 september 2019. Från och med detta datum ska denna version användas vid alla spårbarhetsrevisioner.

Översyn av standardens

MSC välkomnar synpunkter på spårbarhetsstandardens. Kommentarer beaktas vid nästa översyn. Översyn sker minst vart femte år. Var god skicka era synpunkter till standards@msc.org.

Mer information om MSC:s principutvecklings- och standardiseringsprocesser finns på MSC:s webbplats (msc.org).

Normerande dokument

Dokumentet nedan innehåller bestämmelser som, genom att de återopas i denna text, blir en del av standardens. För angivna dokument är det den senast publicerade utgåvan av dokumentet som är tillämplig.

- MSC:s certifieringskrav.
- MSC-MSCI:s ordlista.
- MSC:s krav på tredje parts arbetsrevision.
- Certifikatsinnehavartyg som bekräftar kännedom om kraven på arbetsvillkor.
- MSC:s miljömärke – användarguide.

Termer och definitioner

Koncept, termer och begrepp definieras i [MSC-MSCI:s ordlista](#).

Princip 1

Certifierade produkter köps från certifierade leverantörer

- 1.1 Organisationer ska ha en process som säkerställer att alla certifierade produkter köps från certifierade leverantörer, fisken eller vattenbruk.

Vägledning 1.1

Med ”certifierade produkter” avses fisk- och skaldjursprodukter som kommer från certifierade fisken eller vattenbruk och identifieras som certifierade.

Detta omfattar inte fisk- och skaldjursprodukter förpackade i ”förseglade konsumentförpackningar” (dvs. förslutna och märkta produkter som säljs till slutkonsument i samma form, t.ex. tonfiskburkar). En fullständig definition av begreppet förseglade konsumentförpackningar finns i [punkt 6.1](#) i MSC:s certifieringskrav. I spårbarhetsstandarden avses med ”leverantör” en enhet som anges i försäljningsdokumentationen som visar att äganderätten övergått från säljare till köpare och avser en certifierad produkt. I de flesta fall är inköpsbeviset en faktura, men det kan även vara ett kontrakt eller en överlåtelsehandling.

Organisationen måste kunna styrka att den part de köpt produkten av har ett relevant giltigt certifikat. Vid köp direkt från en annan leverantör, skulle detta vara ett giltigt spårbarhetscertifikat. Vid köp direkt från ett fiske eller ett vattenbruk ska processen innefatta:

- Att styrka att fisket eller vattenbruket har ett giltigt fiske- eller vattenbrukscertifikat
- Att kontrollera granskningen av fisket eller revisionsrapporten för vattenbruket. Om rapporten visar att fisket eller vattenbruket måste ha spårbarhetscertifikat, ska det gå att styrka att fisket och vattenbruket även har ett giltigt spårbarhetscertifikat

När produkterna inte är köpta (t.ex. om det är ett fiske eller ett vattenbruk som fångar direkt) är denna bestämmelse inte tillämplig.

Certifieringsstatusen för organisationer och fisken i MSC:s försörjningskedja kan verifieras på MSC:s webbplats ([msc.org](https://www.msc.org)), och organisationer och vattenbruk i ASC:s försörjningskedja på ASC:s webbplats ([asc-aqua.org](https://www.asc-aqua.org)). Webbplatserna är mer tillförlitliga än papperscertifikat, som kan upphävas, avbrytas eller dras in innan de löpt ut.

Princip 1 fortsättning

Certifierade produkter köps från certifierade leverantörer

- 1.2 Organisationer som hanterar fysiska produkter ska tillämpa en process som kontrollerar produkternas certifieringsstatus vid mottagandet.

Vägledning 1.2

Dokumentation som följer med certifierade produkter måste tydligt identifiera produkterna som certifierade. Detta kan innefatta följesedlar, fakturor, konossement eller elektronisk information från leverantören. Syftet med denna identifiering är att säkerställa att mottagarföretaget upptäcker om en leverantör byter ut en certifierad produkt mot en icke-certifierad (t.ex. om det är slut i lager).

Om en leverantör använder ett internt system (t.ex. streck- eller produktkoder) för att identifiera certifierade produkter på dokument, ska mottagarföretaget känna till leverantörens beskrivning för att kunna verifiera att produkten är certifierad.

Om den tillhörande dokumentationen inte tydligt identifierar produkterna som certifierade, räcker det inte att förlita sig enbart till fysisk produktmärkning (t.ex. ett MSC- eller ASC-märke på en förpackning) för att verifiera att produkten är certifierad.

Om produkter levereras direkt från ett certifierat vattenbruk, kan processen innefatta testning av produkterna för antibiotika eller förbjudna substanser vilket inte får användas om produkterna från vattenbruket ska säljas som certifierade, baserat på kraven i vattenbruksstandarden.

- 1.3 Organisationer som har certifierade produkter i lager vid den inledande revisionen ska kunna styrka att dessa produkter har köpts från en certifierad leverantör, ett certifierat fiske eller certifierat vattenbruk, och uppfyller alla relevanta bestämmelser i denna standard innan de kan säljas som certifierade.

Vägledning 1.3

Certifierade produkter i lager vid tidpunkten för den första certifieringen måste kunna spåras bakåt till en certifierad leverantör, ett certifierat fiske eller certifierat vattenbruk i enlighet med princip 4. Organisationen ska även kunna styrka att alla certifierade produkter i lager kan identifieras och särskiljas i enlighet med principerna 2 och 3.

Princip 2

Certifierade produkter kan identifieras

- 2.1 Certifierade produkter ska identifieras vid alla steg i inköp, mottagning, lagring, hantering, förpackning, märkning, försäljning och leverans, med undantag för försäljningsfakturer till slutkonsumenter.

Vägledning 2.1

Det rekommenderas att certifierade produkter anges som certifierade både på den fysiska produkten och på medföljande spårbarhetsdokumentation. Detta kan göras genom ett märke eller en etikett på förpackningen, containern eller pallen.

Organisationerna kan vända olika metoder för att identifiera certifierade produkter, bland annat akronymer (t.ex. "MSC" eller "ASC"), certifieringsnumret eller annat internt identifieringssystem.

När det är omöjligt eller opraktiskt att märka fysiska produkter (t.ex. fisk i en upptiningstank) ska organisationen kunna visa att produkten kan kopplas till tillhörande spårbarhets- eller lagerdokumentation som anger att produkten är certifierad.

Försäljningsfakturer till slutkonsument innefattar kvitton från restauranger, fiskhandlare eller butikernas fiskdiskar. Dessa behöver inte innefatta identifiering av certifierade produkter, även om certifierade produkter fortfarande måste identifieras på serveringsstället (t.ex. på menyn eller i fiskdisken).

- 2.2 Om inte alla produkter på fakturan är certifierade, så ska varje certifierad produkt kunna identifieras som certifierad på fakturan, i det fall den säljs som certifierad. Detta gäller inte försäljningsfakturer till slutkonsumenter.

Vägledning 2.2

Certifierade produkter kan identifieras på fakturan på olika sätt, till exempel med hjälp av akronymer "MSC" eller "ASC" i produktbeskrivningen, med hjälp av certifieringsnumret, eller med en unik produktkod som avser en certifierad produkt som har kommunicerats till kunderna.

Om alla artiklar på en faktura är certifierade räcker det att ha en certifieringsuppgift (t.ex. certifieringsnumret) överst på fakturan. Syftet med detta krav är att det ska vara tydligt för köparen och för certifieraren vilka produkter på fakturan som är certifierade. Akronymerna "ASC" eller "MSC" kan användas för spårbarhets- och identifieringssyften utan att det krävs licensavtal (se 2.4).

Princip 2 fortsättning

Certifierade produkter kan identifieras

2.3 Organisationen ska ha ett system som säkerställer att förpackningar, etiketter, menyer och annat material som visar att produkterna är certifierade endast kan användas för certifierade produkter.

2.3.1 Certifierade produkter får inte felmärkas med avseende på art.

Vägledning 2.3.1

Vetenskapliga eller folkliga namn får användas. Att använda artnamn som inte överensstämmer med den relevanta lagstiftningen i landet eller länderna där produkten säljs betraktas som felmärkning.

2.3.2 Certifierade produkter får inte felmärkas med avseende på fångstområde eller ursprung, när detta anges.

Vägledning 2.3.2

Det är inte nödvändigt att ange fångstområde eller ursprung på produktetiketter, men när informationen anges tillämpas denna bestämmelse. Identifiering av fångstområde och ursprung som inte överensstämmer med den relevanta lagstiftningen i landet eller länderna där produkten säljs betraktas som felmärkning.

2.4 Organisationen ska endast marknadsföra produkter som certifierade eller använda MSC- eller ASC-märket eller andra varumärken om den beviljats tillstånd att göra det enligt villkoren i licensavtalet (ecolabel@msc.org).

Vägledning 2.4

Det är tillåtet att, utan licensavtal, använda akronymer (t.ex. "MSC" eller "ASC") eller hela standardägarens namn (t.ex. "Marine Stewardship Council" eller "Aquaculture Stewardship Council") på produkter eller spårbarhetsdokumentation i syfte att identifiera produkter företag emellan.

Övrig användning av MSC- eller ASC-märket eller andra varumärken kräver licensavtal med MSC, MSC:s licensavdelning för MSC- och ASC-produkter.

Under en revision kan organisationen bli ombedd att styrka att tillstånd att använda varumärket beviljats genom e-postmeddelande från MSC.

Princip 3

Certifierade produkter hålls separerade

3.1 Certifierade produkter får inte bytas ut mot icke-certifierade produkter.

Vägledning 3.1

Detta innefattar produkter som säljs som certifierade som inte är behöriga att säljas som certifierade av vattenbruket, baserat på kraven i vattenbruksstandarden. Dessa är icke-certifierade även om de kommer från ett certifierat vattenbruk.

Årliga volymavstämmningar avseende certifierade inköp (eller certifierad produktion) och försäljning kan användas för att styrka att utbyte inte har skett.

3.2 Certifierade och icke-certifierade produkter får inte blandas om organisationen vill ange att produkterna är certifierade, med undantag för att:

3.2.1 Om icke-certifierade fisk och skaldjursingredienser ingår i certifierade produkter, ska organisationen följa reglerna för icke-ASC-certifierade fisk- och skaldjursingredienser.

Vägledning 3.2.1

Regler för icke-ASC-certifierade fisk- och skaldjursingredienser finns i användarguiden för MSC:s miljömärke, eller användarguiden för ASC:s logo. Dokumenten finns på MSC:s webbplats (msc.org) eller ASC:s webbplats (asc-aqua.org). I reglerna anges när icke-certifierade fisk- och skaldjursingredienser får användas i certifierade produkter och vilka begränsningar som gäller.

Möjligheten att använda icke-certifierade fisk- och skaldjursingredienser och tillämpa dessa regler är endast relevant för licensierade MSC- och/eller ASC-märkta produkter.

3.3 Produkter som certifierats mot andra erkända certifieringsprogram som tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard ska inte sammanblandas om organisationen vill sälja produkten som certifierad, om inte:

Vägledning 3.3

Detta gäller andra standarder, till exempel Aquaculture Stewardship Council (ASC), som använder MSC:s spårbarhetsstandard för spårbarhet i försörjningskedjan.

3.3.a. Organisationen har särskilt tillstånd från MSC, eller

Vägledning 3.3.a

MSC kan godkänna en produkt med ingredienser certifierade mot ett annat program (t.ex. MSC och ASC) som sedan märkas med, exempelvis, både MSC- och ASC-märke på förpackningen, där de olika ingredienserna kopplas till det program de är certifierade mot (t.ex. MSC lax, ASC räka).

3.3.b. Produkten i fråga är certifierad mot flera erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard.

Vägledning 3.3.b

Detta avser produkter som är certifierade mot mer än ett program vid sitt ursprung (t.ex. ett fiske eller vattenbruk med både MSC- och ASC-certifikat).

Princip 4

Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras

4.1 Organisationen ska ha ett spårbarhetssystem som gör att:

- a. Alla produkter eller partier som säljs som certifierade kan spåras tillbaka från försäljningsfakturan eller serveringsstället till en certifierad leverantör.

Vägledning 4.1.a

Organisationer i slutet av försörjningskedjan, till exempel restauranger och fiskhandlare, förväntas endast spåra bakåt från serverings- eller försäljningsstället. Därför krävs inte historisk spårbarhet avseende servering eller försäljning till slutkonsumenter, men övriga spårbarhetsled (t.ex. mottagning och leverans enheter som serverar/säljer till konsument och hantering på enheter som inte serverar/säljer till konsument) krävs historisk dokumentation enligt 5.1.3.

Alla övriga organisationer förväntas spåra bakåt från försäljningsfakturan.

- b. Produkter som identifieras som certifierade vid mottagandet kan spåras framåt från inköp till försäljning eller servering.

Vägledning 4.1.b

Punkt 4.1.b är inte tillämplig om ett företag tar emot certifierat material från en leverantör men aldrig identifierar detta som en certifierad produkt (t.ex. om en leverantör skickar en MSC-certifierad produkt men kunden inte beställt den som certifierad).

Produkter som vid mottagandet identifieras som certifierade ska kunna spåras ända fram till den slutliga försäljningen eller serveringen, även om de inte säljs som certifierade i slutändan. Organisationer i slutet av försörjningskedjan, exempelvis restauranger och fiskhandlare, förväntas endast spåra framåt från försäljning eller servering till slutkonsument. Därför krävs inte historisk spårbarhet avseende servering eller försäljning till slutkonsument, men övriga spårbarhetsled (t.ex. mottagning och leverans till enheter som serverar/säljer till konsument och hantering på enheter som inte serverar/säljer till konsument) krävs historisk dokumentation enligt punkt 5.1.3.

Alla övriga organisationer förväntas spåra framåt från inköp till försäljning.

- 4.2 Spårbarhetsdokumentation ska kunna kopplas till certifierade produkter i varje led mellan inköp och försäljning, bland annat mottagning, bearbetning, transport, förpackning, lagring, avsändning och/eller servering.
- 4.3 Dokumentationen av certifierade produkter ska vara korrekt, fullständig och inte innehålla ändringar.
 - 4.3.1 Om dokumentationen ändras, ska ändringarna vara tydligt dokumenterade med datum samt namn eller initialer på den person som gjort ändringarna.

Vägledning 4.3.1

När organisationen lämnar ut information eller dokumentation under en revision eller på annan begäran som inte överensstämmer med information som lämnats vid ett annat tillfälle, kan certifieraren meddela avvikelser. Om organisationen ändrar dokumentation för att återspegla nödvändiga justeringar (t.ex. retur) ska dessa ändringar anges tydligt.

Princip 4 fortsättning

Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras

- 4.4 Organisationen ska föra dokumentation som gör det möjligt att beräkna mängden certifierade produkter.

Vägledning 4.4

Punkt 4.4 omfattar alla produkter som anges som certifierade eller är behöriga att säljas som certifierade varumärken. Om fisk och skaldjur köps som certifierade men sedan övergår till icke-certifierad status (och aldrig säljs som certifierade) krävs endast dokumentation som visar vilka produktvolymerna som övergått till icke-certifierad status. Ytterligare dokumentation om volym (exempelvis avseende efterföljande förädling av icke-certifierade produkter) krävs inte.

All dokumentation ska sparas i tre år i enlighet med punkt 5.1.3.

- 4.4.1 Enheter som säljer eller serverar till slutkonsumenter ska dokumentera alla volymer som köps och tas emot.

Vägledning 4.4.1

Volymer som säljs eller serveras till slutkonsumenter behöver inte dokumenteras.

Produkter som säljs eller serveras till slutkonsument ska kunna spåras vid serveringstillfället (se 4.1.a och 4.1.b).

- 4.5 Om bearbetning eller ompackning sker, ska dokumentationen göra det möjligt att fastställa omräkningstal för certifierad output från certifierad input över ett visst parti eller en viss tidsperiod.

- 4.5.1 Omräkningstalen för bearbetning av certifierade produkter ska vara skäliga och korrekta.

Vägledning 4.5.1

Syftet med denna punkt är att undvika fall med extremt höga eller låga omräkningstal som skulle kunna tyda på att en certifierad produkt bytts ut mot en icke-certifierad produkt. Normala fluktuationer i omräkningstalen på grund av produktkvalitet, säsongvariation, bearbetningseffektivitet med mera förväntas.

För att kontrollera fall där omräkningstalen potentiellt kan tyda på felmärkta produkter har certifieraren rätt att kontrollera dokumentation mot produktspecifikationer, liknande produkter som bearbetas eller organisationens historiska bearbetningsdokumentation.

- 4.6 Organisationen ska endast sälja produkter som certifierade om dessa omfattas av organisationens certifikat.

Vägledning 4.6

Kraven för att ändra tillämpningsområdet så att certifieringen omfattar nya arter, aktiviteter eller produkter som certifierats enligt andra erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard anges i punkt 5.2.1.c, 5.2.2.a, och 5.2.2.b.

Princip 5

Företaget har ett ledningssystem

5.1 Ledning och utbildning

5.1.1 Organisationen ska tillämpa ett ledningssystem som uppfyller kraven i denna standard.

Vägledning 5.1.1

Ledningssystemet utgörs av de system, principer och rutiner som används för att säkerställa att organisationen uppfyller standarden. Hur omfattande dokumentation som krävs för ledningssystemet kan variera beroende på organisationens storlek, typen av aktiviteter, processernas komplexitet och personalens kompetens.

För mycket små och okomplicerade verksamheter krävs inte alltid skriftlig dokumentation, förutsatt att ansvarig personal förstår och kan genomföra rutinerna relaterade till standarden.

5.1.2 Organisationen ska säkerställa att ansvarig personal utbildas och har den kompetens som krävs för att säkerställa att standarden uppfylls.

Vägledning 5.1.2

Med ansvarig personal avses de personer i en organisation som ansvarar för att fatta beslut eller genomföra rutiner avseende denna standard.

De flesta organisationer måste genomföra någon form av utbildning för att säkerställa att medarbetarna förstår MSC:s spårbarhetskrav och följer interna rutiner så att certifierade produkter hålls isär, är identifierbara och spårbara. För organisationer med enkla processer kan det räcka med att medarbetarna får en handbok, instruktioner och/eller att anslag sätts upp i beredningsutrymmen.

5.1.3 Dokumentation som visar att standarden uppfylls ska sparas i minst tre år eller under hela den certifierade produktens livslängd om den överstiger tre år.

Vägledning 5.1.3

Dokumentation som styrker att standarden uppfylls brukar innefatta dokumentation avseende inköp och försäljning av certifierade produkter, intern spårbarhets- och produktionsdokumentation för certifierade produkter, samt interna rutiner eller utbildningsdokumentation. Dokumentationen kan vara i pappersform eller digital form.

Försäljning och/eller servering till slutkonsument behöver inte dokumenteras.

5.1.4 Organisationen ska utse en person (MSC-ansvarig) som ansvarar för alla kontakter med certifieraren och för att besvara förfrågningar om dokumentation eller information rörande efterlevnaden av denna standard.

Vägledning 5.1.4

MSC-ansvarig ansvarar för kommunikationen med certifieraren och säkerställer att organisationen besvarar förfrågningar avseende upplysningar eller dokumentation. Om en ny MSC-ansvarig utses ska certifieraren underrättas enligt punkt 5.2.1.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

5.2 Underrättelser om ändringar

5.2.1 Organisationen ska inom 10 dagar skriftligen eller per e-post informera certifieraren om följande förändringar:

- a. När organisationen utser en ny MSC-ansvarig.
- b. När certifierade produkter tas emot från en ny certifierad leverantör, nytt certifierat fiske eller vattenbruk.
- c. När nya certifierade arter tas emot.

Vägledning 5.2.1

Underrättelsen ska skickas per e-post eller skriftligen till certifieraren senast 10 dagar efter att en ny certifierad art mottagits eller senast 10 dagar efter att den första leveransen av certifierade produkter mottagits från en ny certifierad leverantör, ett nytt certifierat fiske eller vattenbruk.

Enligt MSC-MSCI:s ordlista ska ”dag” tolkas som ”kalenderdag” i denna standard om inte annat anges.

Certifieraren behöver inte underrättas när fisket som organisationens leverantör (eller dennes leverantör) får sina produkter från ändras.

5.2.2 Organisationen ska inhämta skriftligt godkännande från sin certifierare innan följande ändringar görs:

- a. Åtar sig nya aktiviteter rörande certifierade produkter som inte redan inkluderas i certifikatet.

Vägledning 5.2.2.a

Med ”nya aktiviteter” avses bland annat handel, distribution, efterbearbetning och lagring. En fullständig lista över aktiviteter finns i [Tabell 4](#) i MSC:s certifieringskrav.

- b. Utvidgar certifieringens omfattning till försäljning eller hantering av produkter som certifierats enligt andra erkända certifieringsprogram som tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard.

Vägledning 5.2.2.b

Om det nuvarande spårbarhetscertifikatet exempelvis omfattar endast MSC-certifierade produkter, måste organisationen ha fått certifierarens godkännande innan ASC-certifierade produkter säljs som certifierade.

- c. Använder en ny underleverantör som inte utför kontrakterad bearbetning eller ompackning av certifierade produkter.

Vägledning 5.2.2.c

Om organisationen vill lägga till en ny underleverantör för lagring eller transporter krävs en uppdatering av dokumenterade underleverantörer enligt punkt 5.3, men certifieraren kan informeras vid nästa revision (förhandsgodkännande krävs inte).

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

- d. Hantering av fisk som är under granskning om organisationen ingår i en grupp av fisken som granskas eller har samma ägare som ett vattenbruk som revideras.

Vägledning 5.2.2.d

Klientgruppen innefattar fiskeföretag inom en certifieringsenhet eller andra enheter som enligt fiskeklienten omfattas av och/eller kan få tillgång till certifikatet.

- e. Läger till eller ändrar en företagsadress eller ett företagsnamn.

5.3 Underleverantörer, transport och kontrakterad bearbetning

- 5.3.1 Organisationen ska kunna styrka att alla underleverantörer som hanterar certifierade produkter uppfyller tillämpliga krav i denna standard.
- 5.3.2 Organisationen ska föra ett uppdaterat register med namn och adress till alla underleverantörer som hanterar certifierade produkter, förutom transportföretag.
- 5.3.3 Organisationen ska underrätta alla icke-certifierade underleverantörer om att certifieraren måste göra en revision på plats för att kontrollera att de uppfyller relevanta bestämmelser i denna standard innan underleverantören anlitas, och därefter minst en gång om året.
- 5.3.4 Anlitas underleverantörer, ska organisationen kunna begära in dokumentation avseende certifierade produkter från underleverantören och certifieraren ska ha rätt att när som helst inspektera certifierade produkter.

Vägledning 5.3.4

Ett undertecknat avtal krävs inte för underleverantörer som hanterar lagring eller transporter, förutsatt att organisationen kan begära dokumentation som styrker efterlevnaden (t.ex. dokumentation om mottagning och avsändning) från lager- eller transportföretaget.

Organisationen ska även när som helst kunna ge certifieraren fysisk tillgång till den certifierade produkten, även om den vid tillfället lagras hos tredje part på annan plats. Om tillträdet till lagret begränsas av någon anledning, måste den certifierade produkten eventuellt flyttas och inspekteras av certifieraren på annan plats, i händelse att det finns frågetecken rörande produktintegriteten.

- 5.3.5 Organisationen ska ha tecknat avtal med alla underleverantörer som förädlar, bearbetar eller ompackar certifierade produkter. Avtalet ska omfatta följande:
 - a. underleverantören ska tillämpa system som säkerställer att de certifierade produkterna är spårbara, hålls åtskilda och kan identifieras i varje led av hanteringen.
 - b. underleverantören ska, på begäran, ge MSC eller dess ombud och certifieraren tillträde till alla anläggningar och till eventuell dokumentation som hänför sig till certifierade produkter.

Vägledning 5.3.5

Undertecknade avtal krävs för kontrakterade bearbetnings- och ompackningsföretag, även om dessa underleverantörer har ett eget spårbarhetscertifikat.

Utsedda ombud kan bland annat vara företrädare för ägare till andra program, som ASC eller från MSC:s ackrediteringsorgan.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

- 5.3.6 Organisationen ska inte medvetet skicka eller ta emot produkter som transporterats på, eller mottagits från, fartyg som är upptagna på svarta listor utfärdade av regionala fiskeriorganisationer (RFMO).

Vägledning 5.3.6

Syftet med detta krav är att säkerställa att certifierade organisationer som använder underentreprenörer för transport, eller tar emot certifierade fisk- och skaldjursprodukter direkt, inte använder fartyg som har använts för illegalt, odokumenterat eller oreglerat (IUU) fiske. RFMO:erna har en uppdaterad lista över IUU-fartyg på sina webbplatser. Det finns flera sammanslagna listor, exempelvis, iuu-vessels.org/iuu

- 5.3.7 Organisationer som anlitar kontrakterade bearbetningsföretag eller utför kontrakterad bearbetning ska föra dokumentation över alla kontrakt-bearbetade produkter. Dokumentationen ska bland annat innehålla:
- Mottagna volymer och produktspecifikationer.
 - Avsända volymer och produktspecifikationer.
 - Datum för mottagning och avsändning.
- 5.3.8 Certifierade kontrakterade bearbetningsföretag ska dokumentera namn och certifieringsnummer för alla certifikatinnehavare som sedan den föregående revisionen har anlitats för bearbetning av certifierade produkter.

5.4 Avvikande produkter

Vägledning 5.4

Med avvikande produkter avses produkter som anges vara certifierade eller är märkta med MSC:s och/eller ASC:s varumärken, men där det inte kan styrkas att de kommer från en certifierad källa.

Det kan även innefatta produkter från ett certifierat vattenbruk som inte är behöriga att säljas som certifierade av vattenbruket baserat på kraven i vattenbruksstandarden (t.ex. om antibiotika använts på vattenbruket för en produkt som är avsedd att säljas som certifierad).

Avvikande produkter kan upptäckas internt av personalen eller leverantören, och kan vissa fall upptäckas baserat på information från certifieraren, MSC eller ASC eller andra parter.

För det fall en certifierad produkt har beställts men leverantören levererar en icke-certifierad produkt, och detta uppmärksammas vid mottagandet och produkten returneras, tillämpas inte avvikelserutinerna.

- 5.4.1 Organisationen ska ha rutiner för att hantera avvikande produkter på alla enheter. Rutinerna ska bland annat innehålla följande moment:
- Organisationen ska omedelbart sluta sälja avvikande produkter som certifierade, fram till att certifieringsstatusen har verifierats skriftligen av certifieraren.
 - Organisationen ska underrätta certifieraren senast två dagar efter att den avvikande produkten upptäckts och ge certifieraren all information som krävs för att verifiera de avvikande produkternas ursprung.
 - Organisationen ska fastställa orsaken till att produkten avviker och, om så krävs, vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas.
 - Om det inte kan fastställas att en avvikande produkt kommer från en certifierad källa, ska produkten märkas om eller förpackas om för att säkerställa att den inte säljs som certifierad.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

Vägledning 5.4.1.d

Om det inte kan styrkas att produkten kommer från ett certifierat fiske eller ett certifierat vattenbruk, får den inte säljas som certifierad eller med MSC:s och/eller ASC:s varumärken.

- e. Om en avvikande produkt redan har sålts eller skickats som certifierad, ska organisationen underrätta alla berörda kunder (utom slutkonsumenter), senast fyra dagar efter att problemet upptäcktes.
- i. Underrättelsen ska beskriva omständigheterna avseende de avvikande produkterna och samtliga uppgifter om de berörda produkterna eller partierna.
- ii. Dokumentation av underrättelser i enlighet med punkt 5.4.1.e.i. ska arkiveras.

5.5 Begäran om försäkran om spårbarhet i försörjningskedjan

Vägledning 5.5

Utsedda ombud kan bland annat vara företrädare för ägare till andra program, som ASC eller från MSC:s ackrediteringsorgan.

- 5.5.1 Organisationen ska hörsamma alla förfrågningar från MSC eller dess utsedda ombud eller certifieraren, angående spårbarhetsdokumentation och redovisning avseende försäljning och inköp av certifierade produkter.

- 5.5.1.1 Dokumentationen ska tillhandahållas senast fem dagar från det att förfrågan gjordes.

Vägledning 5.5.1.1

Ekonomiska upplysningar kan tas bort, men dokumentationen ska i övrigt vara oförändrad. Dokumentationen ska på begäran från MSC avges på engelska.

Om en förlängning av tidsfristen krävs, kan en ansökan göras till MSC eller dess ombud, och om den inte beviljas måste femdagarsfristen hållas. Om information inte överlämnas till MSC eller dess ombud inom den angivna tidsfristen, kan MSC eller dess ombud begära att certifieraren vidtar åtgärder, exempelvis meddelar avvikelse.

- 5.5.2 Organisationen ska tillåta att MSC, dess ombud eller certifieraren tar stickprov av certifierade produkter från deras enhet i syfte att göra DNA-test och/eller andra tester för att verifiera produkten eller efterlevnaden.
- 5.5.3 Om ett verifieringstest visar att produkten eventuellt är avvikande i enlighet med punkt 5.5.1, ska organisationen:
- a. Undersöka den möjliga anledningen till problemet.
 - b. Presentera resultatet av undersökningen för certifieraren och, om avvikelser konstateras, presentera en åtgärdsplan för att avhjälpa avvikelserna.
 - c. Samarbeta vid ytterligare stickprovstagning och undersökning.

Vägledning 5.5.3

Produktverifiering kan användas för att identifiera arter, fångstområden eller vattenbrukets ursprungsregion. Produktverifieringstester kan även användas för att fastställa om produkten innehåller antibiotika eller förbjudna substanser som inte får användas om produkterna från vattenbruket ska säljas som certifierade, baserat på kraven i vattenbruksstandarden.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

5.6 Särskilda krav för produkter under granskning

Vägledning 5.6

Den här punkten rör endast fisken, vattenbruk eller namngivna medlemmar i en fiske-/vattenbruksklientgrupp. Med produkter "under granskning" avses fisk och skaldjur eller fisk- och skaldjursprodukter fångade under granskningsförfarandet, innan fisket eller vattenbruket certifierades. Produkter under granskning ska ha fångats efter den angivna behörighetsdagen, som återfinns på MSC:s eller ASC:s webbplats (se ASC:s senast revisionsrapport för vattenbruk).

5.6.1 Organisationer är endast behöriga att köpa produkter som är under granskning om de är:

- a. Ett fiske eller vattenbruk som är under granskning, eller
- b. En namngiven medlem i klientgruppen för ett fiske eller samma juridiska enhet som vattenbruket som är under granskning.

Vägledning 5.6.1.b

Endast fisken, vattenbruk eller namngivna medlemmar i klientgruppen är behöriga att överta äganderätten till produkter under granskning, eller att sälja produkter under granskning medlemmarna emellan. Inga andra MSC-certifierade organisationer längre ner i försörjningskedjan är behöriga att köpa produkter under granskning.

Organisationer som är behöriga att köpa produkter under granskning enligt punkt 5.6.1 kan använda underleverantörens lager för att hantera produkter under granskning, under förutsättning att fisket, vattenbruket eller klientgruppens medlemmar behåller äganderätten till dess att fisket eller vattenbruket har certifierats.

5.6.2 Organisationer som hanterar produkter under granskning ska uppfylla följande krav:

- a. Alla produkter som är under granskning ska vara tydligt identifierade och hållas isär från certifierade och icke-certifierade produkter.
- b. Organisationen ska ha komplett spårbarhetsdokumentation för alla produkter under granskning, som visar spårbarhet bakåt till certifieringsenheten och innehåller fångstdatum.
- c. Produkter under granskning får inte säljas som certifierade eller märkas med MSC- eller ASC-märket eller andra varumärken förrän fisket eller vattenbruket har certifierats.

Vägledning 5.6.2.c

När fisket eller vattenbruket officiellt har certifierats publiceras en offentlig certifieringsrapport på MSC:s eller ASC:s webbplats.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

5.7 Särskilda krav på arbetsvillkor

- 5.7.1 Ett certifikatsinnehavarintyg som bekräftar att organisationen har kännedom om kraven på arbetsvillkor samt att organisationen samtycker till att en revision av arbetsvillkoren görs enligt punkt 5.7.2 ska undertecknas av organisationen.
- 5.7.2 Organisationen ska styrka att de relevanta enheterna och underleverantörerna har gjort en revision på plats av arbetsvillkoren med ett erkänt tredje parts arbetsprogram som överensstämmer med MSC:s krav på tredje parts revision av arbetsvillkoren.
- 5.7.2.1 Revisionen av arbetsvillkoren på plats behöver inte vara gjord vid den första revisionen mot MSC:s huvudstandard v5.0.
- 5.7.2.2 Erkända tredje parts arbetsprogram är:
- amfori Business Social Compliance Initiative.
 - SEDEX Members' Ethical Trade Audit.
 - Social Accountability International's SA8000.
 - Consumer Goods Forum's Sustainable Supply Chain Initiative (SSCI) recognised social standard.
- 5.7.3 Organisationen ska informera certifieraren inom två dagar om organisationen eller någon av dess enheter eller underleverantörer inte uppfyller kraven i MSC:s tredje parts revision av arbetsvillkoren.

Vägledning 5.7.2

Syftet med 5.7.2.1 är att bevilja en frist på cirka ett år för att genomföra revisionen av arbetsvillkoren. Undantaget kan bara tillämpas en gång.

Certifikatsinnehavarintyg som bekräftar att organisationen har kännedom om kraven på arbetsvillkor och MSC:s krav på tredje parts revision av arbetsvillkor finns på MSC:s webbplats ([msc.org](https://www.msc.org)).

- 5.7.4 Organisationer undantas från 5.8.1-3 om de löper lägre risk för tvångs- och barnarbete enligt den nationella riskbedömningsguiden.

Vägledning 5.7.4

Den nationella riskbedömningsguiden är [Tabell 5](#) och [Tabell 6](#) i MSC:s certifieringskrav.

- 5.7.5 Om organisationen bedriver sin verksamhet till havs (t.ex. ett förädlingsfartyg), ska det följa MSC:s fiskecertifieringsförfarande 7.4.4.2-4 (Inlämna intyg på policy för att förhindra tvångs- och barnarbete) i stället för 5.7.1-3.

Mer information om MSC
spårbarhetsprogram, finns på:
www.msc.org/coc-standard
För ytterligare frågor, kontakta
standards@msc.org

© Marine Stewardship Council, 2019

Deltagande i MSC:s certifieringsprogram ändras över
tid, alla uppgifter i detta dokument är korrekta vid
publiceringstidpunkten.